

Petycja

Szanowni Państwo,

[REDAKTOR] na podstawie art. 2 ust 1 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r o petycjach (tekst jedn. Dz. U. Z 2018 r. poz. 870 ze zm.), dalej: „ustawa”, wnoszę o zmianę przepisów prawa tj. ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 roku, o szczególnej opiece geriatrycznej (tekst jedn. Dz. U., z 2023 poz. 1831 ze zm.)

Celem petycji jest zmiana (nowelizacja) ustawy o szczególnej opiece geriatrycznej o uwzględnienie w niej świadczeń zdrowotnych z zakresu logopedii.

W ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r o *szczególnej opiece geriatrycznej* określono organizację i zasady funkcjonowania geriatrycznej opieki zdrowotnej nad osobami, które ukończyły 75 rok życia. Jednym z celów jest *zachowanie możliwie największej sprawności funkcjonalnej i samodzielności osób uprawnionych.*

Dodatkowo w *art. 20* zostały wymienione *świadczenia zdrowotne z zakresu lekarskiego, pielęgniarstwa, fizjoterapeutycznego, psychologicznego, dietetycznego oraz terapii zajęciowej i edukacji zdrowotnej.* Zabrakło wśród nich świadczeń logopedycznych.

Zaburzenia mowy i języka u osób starszych są bardzo powszechne i mogą wynikać z fizjologicznego procesu starzenia się, ale główną ich przyczyną są choroby naczyniowe ośrodkowego układu nerwowego (udary niedokrwienne i krwotoczne), choroby nowotworowe, demencja i inne zaburzenia neurologiczne. Dysfunkcje powstałe w ich wyniku obejmują dyzartrię, apraksję oraz afazję. Oszacowano, że około 12% populacji osób starszych cierpi na zaburzenia mowy lub języka.

Dysfagia (zaburzenia połykania) to kolejne zaburzenie w zespołach geriatrycznych, dotyczące od 10% do 33% osób starszych. Dysfagia jest powszechnie obserwowana u osób

starszych, które przebyły udar lub mają rozpoznane choroby neurodegeneracyjne, takie jak choroba Alzheimera lub Parkinsona . U osób z zaburzeniami połykania może wystąpić niedożywienie, odwodnienie i zachłystowe zapalenie płuc. Te powikłania bezpośrednio mogą zagrażać życiu i prowadzić do zgonu, ale również wpływają na przedłużającą się hospitalizację i słabsze efekty leczenia. W tych przypadkach konieczne jest szybkie i umiejętne zdiagnozowanie problemu oraz podjęcie terapii. Opieka logopedyczna nad osobą starszą, głównie w zakresie zaburzeń połykania i w konsekwencji odżywiania, powinna również obejmować prehabilitację w przypadku przygotowania do leczenia operacyjnego, onkologicznego.

Działanie logopedy w opiece nad osobami starszymi, w zakresie diagnozy i terapii dysfagii i oraz zaburzeń komunikacji, wpływa na poprawę stanu zdrowia oraz jakości życia seniorów. Logopedzi na całym świecie tworzą wraz z innymi profesjami interdyscyplinarne zespoły rehabilitacyjne. Istotne jest, aby te dobre i sprawdzone praktyki przenieść na grunt naszego kraju i szeroko pojętej opieki senioralnej.

W 2001 r. Światowa Organizacja Zdrowia zaproponowała Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF). Według WHO ważnym aspektem wpływającym na zmniejszenie niepełnosprawności u osób starszych, w tym szczególnie, ale nie tylko, po udarze, jest opieka diagnostyczno-terapeutyczną w zakresie zaburzeń mowy i komunikacji. Logopedzi znaleźli się wśród specjalistów w planie działań WHO na rzecz osób niepełnosprawnych (2014–2021).

Biorąc pod uwagę, jak ważną rolę odgrywają logopedzi w proces rehabilitacji mowy, komunikacji i połykania u osób starszych zwracamy się do Pani Minister Zdrowia z prośbą o dopisanie świadczeń zdrowotnych logopedycznych do ustawy *o szczególnej opiece geriatrycznej* z dnia 17 sierpnia 2023 r.

